

RAN-1801130401020001

M.A. (Sem. - I) Examination November - 2025

Sanskrit (Paper - II) Vaidic Literature (Ved Sanhita)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દશાવિલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. ટૂંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે પાંચ)

(10)

1. ઋગ્વેદ મંડળ - 7 ના દષ્ટ્ટા ઋષિ કોણ છે? તેમના જન્મની કથા કયા સૂક્તમાં આવે છે?
2. 'તનૂનપાત' શબ્દ સમજાવો.
3. દાશરાજ યુદ્ધ કોની વચ્ચે અને કઈ નદીના કિનારે થયું હતું?
4. ઋગ્વેદ મંડળ 1-32 માં વ્યક્ત ઈન્દ્રના બે પરાક્રમો જણાવો.
5. વૃત્ર વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો.
6. અથર્વવેદના અન્ય નામો આપો.
7. 'રાષ્ટ્ર સંવર્ધનસૂક્ત' ના ઋષિ અને દેવતા જણાવો.

પ્ર. 2. અ. અર્થદર્શક નોંધ સહિત અનુવાદ કરો (ગમે તે બે)

(08)

- 1) ઇન્દ્રસ્ય નુ વીર્યાણિ પ્રવૌચં યાનિ પ્રકારં પૃથમાનિ વજ્રી ।
અહન્નહિમન્વપસ્તર્તદ પ્રવક્ષણા અભિનત્પર્વતાનામ્ ॥ ૧-૩૨-૧ ॥
- 2) વિષ્ણોર્નુ કં વીર્યાણિ પ્રવૌચં યઃ પાર્થિવાનિ વિમમે રજાસિ ।
યો અસ્કભાયદુત્તરં સકધસ્થં વિચક્રમાણસ્ત્રેઘૌરુગાયઃ ॥ ૧-૧૫૪-૧ ॥
- 3) મા શૂને અગ્ને નિ ષદામ નૃણાં માશેષસોઽવીરતા પરિ ત્વા ।
પ્રજાર્વતીષુ દુર્યાસુ દુર્ય ॥ ૭-૧-૧૧ ॥
- 4) નરાશિંસસ્ય મહિમાર્નમેષામુપં સ્તોષામ યજતસ્ય યજ્ઞૈ ।
યે સુક્રતેવ શુચ્યો ધિયંધાઃસ્વદન્તિ દેવા ઉભયાનિ હવ્યા ॥ ૭-૨-૨ ॥

પ્ર. 2. બ. અર્થદર્શક નોંધ સહિત અનુવાદ કરો (ગમે તે એક)

(05)

- 1) શં નો ધાતા શમુ ધર્તા નો અસ્તુ શં ને ઉરુચી ભવતુ સ્વધામિઃ ।
શં રોદસી બૃહતી શં નો અદ્રિઃશં નો દેવાનાં સુહર્વાનિ સન્તુ ॥ ૭-૩૫-૩ ॥
- 2) સસ્તુ માતા સસ્તુ પિતા સસ્તુ શ્વા સસ્તુ વિશ્પતિઃ ।
સસન્તુ સર્વે જ્ઞાતયઃ સસ્ત્વયમભિતો જનઃ ॥ ૭-૫૫-૫ ॥

- પ્ર. ૩. ઋગ્વેદ મંડળ ૧-૧૫૪ સૂક્તમાં વણવિલ વિણુદેવતા પર સવિસ્તર નોંધ લખો. (13)
અથવા
- પ્ર. ૩. ‘દાશરાજ યુદ્ધ’ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. (13)
- પ્ર. ૪. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) (14)
૧. અથર્વવેદનું મહત્વ
 ૨. શાલાનિર્માણ સૂક્ત માં વ્યક્ત ગૃહનિર્માણ વિષયક સામગ્રી
 ૩. રાષ્ટ્રસંવર્ધન સૂક્ત
-